

Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego Pro Publico Bono

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Collegium Iuridicum Novum, al. Niepodległości 53, 61-714 Poznań

RAPORT Z MONITORINGU PRAWA W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI SĄDU REJONOWEGO POZNAŃ – STARE MIASTO W POZNANIU

Poznań, 19 grudnia 2022



**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Raport został opracowany przez Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego Pro Publico Bono w ramach projektu „Wspólnie – Dostępnie – Sprawiedliwie” realizowanego przez Fundację Court Watch Polska i Fundację Polska Bez Barrier przy wsparciu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Działanie 2.16 – Usprawnienie procesu stanowienia.

Przygotowanie i opracowanie raportu (zespół monitoringowy):

Jan Denka

Sara Urbańska

Zuzanna Drząszcz

Konrad Górski

Anna Rucińska

Michał Włodarczak

Zuzanna Rudzińska

Współpraca mentorska:

Zofia Branicka (Fundacja Court Watch Polska)

Opracowanie narzędzi badawczych i szablonu raportu:

Bartosz Pilitowski (Fundacja Court Watch Polska)

Konsultacje w zakresie dostępności i uniwersalnego projektowania:

Małgorzata Kmiec (Fundacja Polska Bez Barrier)

Spis treści

Informacje wstępne	4
Informacje o celach i metodologii monitoringu	5
Wyniki monitoringu dostępności	8
A. Strona internetowa sądu pod adresem: https://poznan-staremiasto.sr.gov.pl	8
Budynek i otoczenie budynku	9
2.1. Otoczenie wejścia ul. Młyńska 1a	9
B.2. Wejście do budynku nr 1 – główne wejście do budynku sądu od strony ul. Młyńskiej	11
B.3. Wejście do budynku nr 2 – wejście dla OzN od ul. Nowowiejskiego	14
B.4. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo	18
B.5. Dostępność toalet: Na i piętrze, jedyna toaleta dla OzN	21
B.6. Schody nr 1 – schody naprzeciwko wejścia głównego do budynku	22
B.7. Schody nr 2 – schody w tylnej części budynku	24
B.8. Schody nr 3 – schody w środkowej części budynku, naprzeciwko wejścia dla OzN	26
B.9. Windy – winda w tylnej części budynku	27
B.10. Windy – winda naprzeciwko wejścia dla OzN	29
B.11. Korytarz – korytarz przy wejściu głównym (parter)	31
B.12. Korytarz – korytarze na i i II piętrze	34
B.13. Korytarz – korytarz na III piętrze	35
B.14. Korytarz – korytarz od wejścia dla OzN	37

Informacje wstępne

Raport z monitoringu prawa w zakresie dostępności Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu jest wynikiem badania, które zostało przeprowadzone przez przedstawicieli Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego Pro Publico Bono funkcjonującego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Badanie zostało przeprowadzone w sierpniu 2022 roku. Do badania została wykorzystana ankieta/narzędzie badawcze zawierające szczegółowy opis poszczególnych elementów architektury oraz świadczonych przez sąd usług składające się na ogólny poziom dostępności sądu. Na podstawie danych zebranych przy pomocy narzędzia został opracowany niniejszy raport. Po opracowaniu wstępnej wersji raportu został on przesłany do sądu, aby władze sądu mogły się z nim zapoznać i przedstawić swoje ewentualne uwagi. Sąd nie przedstawił swoich komentarzy i uwag do raportu wstępnego.

W raporcie zaprezentowane zostały wyniki badania, a także rekomendacje, co można zmienić i na co zwrócić uwagę przy planowanych inwestycjach, aby sąd był bardziej dostępny dla każdego kto go odwiedza. Liczymy na to, że wdrożenie zaproponowanych rozwiązań podniesie poziom dostępności sądu i pozytywnie wpłynie na jakość oraz ocenę pracy sądu.

Informacje o celach i metodologii monitoringu

Celem głównym monitoringu jest zwiększenie dostępności Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu dla osób ze specjalnymi potrzebami. Cel ten zespół monitoringowy chce osiągnąć przez zbadanie dostępności Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu, przedstawienie kierownictwu sądu raportu z badania wraz z rekomendacjami oraz weryfikację wykorzystania rekomendacji w ciągu roku po publikacji raportu.

Osoby ze specjalnymi potrzebami to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Osobami ze szczególnymi potrzebami są więc nie tylko osoby z niepełnosprawnością (zarówno trwałą, jak i czasową), ale także wszyscy, którzy mają naruszoną sprawność organizmu lub zmysłów, osoby mające pod opieką małe dziecko, osoby niskorosłe, czy seniorzy.

Obowiązek zapewnienia przez sądy dostępności swoich budynków, usług i informacji dla osób ze specjalnymi potrzebami wynika z treści przepisów zawartych m.in. w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848; 2022 poz. 1002)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696 i poz. 2473; 2022 poz. 975)

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków w technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065 ze zm.).

Badania objęły trzy obszary dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami:

1. obszar dostosowania formy informacji (dostępność informacyjno-komunikacyjna),
2. obszar dostosowania strony internetowej (dostępność cyfrowa),
3. dostosowanie ogólnodostępnych części budynków sądu i przestrzeni wokół nich (dostępność architektoniczna).

Do przeprowadzenia badania wykorzystano następujące metody badawcze:

- obserwacje i pomiary bezpośrednie, zwłaszcza miejsc i budynków w procedurze badania dostępności architektonicznej, jak i stron www w badaniu ich zgodności ze standardem WCAG 2.1,
- pozyskiwanie danych od personelu instytucji monitorowanej (w formie pisemnej i osobistej),
- analiza dokumentacji instytucji monitorowanej i dokumentacji dotyczącej działań instytucji, zarówno dostępnej w BIP, na stronie internetowej, jak i uzyskanej bezpośrednio od instytucji monitorowanej.

Badaniu poddano:

- A. Stronę internetową sądu pod adresem <https://poznan-staremiasto.sr.gov.pl>
- B. Budynek i otoczenie budynku sądu znajdującego się pod adresem ul. Młyńska 1a w Poznaniu

Polecane materiały:

- ✓ „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/86764/ustawa_o_dostepnosci_poradnik.pdf

- ✓ „SAMORZĄD BEZ BARIER poradnik dostępności dla jednostek samorządu terytorialnego”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/103401/poradnik.pdf



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Wyniki monitoringu dostępności

Monitoring przestrzegania prawa w zakresie dostępności przez Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu został przeprowadzony w dniu 16 sierpnia 2022 roku.

A. Strona internetowa sądu pod adresem: <https://poznan-staremiasto.sr.gov.pl>

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Filmy wyposażono w napisy i tłumaczenie na PJM.

Rekomendacje:

A.1.1. Należy umieszczać najważniejsze informacje w "prostym języku" (easy to read), w tym celu zaleca się skierowanie pracownika odpowiedzialnego za obsługę strony internetowej na szkolenie z ww. zakresu.

A.1.2. Zgodnie z przepisami Ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych z dn. 4 kwietnia 2019 r dokumenty zamieszczane na stronie internetowej muszą być przystosowane do odczytu przez program czytający ekran. Niedopuszczalne jest zamieszczanie dokumentów wyłącznie w formie skanów. Należy używać formatu pdf zawierającego tekst przeszukiwalny.

Budynek i otoczenie budynku

2.1.Otoczenie wejścia ul. Młyńska 1a

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Granica między chodnikiem a jezdnią została oznaczona za pomocą zmiany faktury nawierzchni.
- ✓ W najbliższym sąsiedztwie wejścia wyznaczono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Wejście, w pobliżu którego zlokalizowano miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Najbliższe miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone za pomocą koloru niebieskiego.
- ✓ Najbliższe miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone ¶ za pomocą znaku pionowego.
- ✓ Najbliższe miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami zostało prawidłowo oznaczone ¶ za pomocą znaku poziomego.
- ✓ Dostępne miejsca parkingowe ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

B.1.1. w obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji świetlnej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.

B.1.2. w obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji dźwiękowej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.

B.1.3. Na przejściu dla pieszych brak obniżen krawężników. Zaleca się złożenie wniosku o ich obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (dla komfortu użytkowników wózków, osób korzystających z pomocy ortopedycznych oraz rodziców/opiekunów z dziećmi).

Przejścia dla pieszych w najbliższym otoczeniu sądu leżą na nierównej kostce brukowej, po środku krawędzi jednego z przejść stoi hydrant. Kolejne przejście ma przy swojej krawędzi nieoznaczoną, niezabezpieczoną głęboką dziurę. Należy zwrócić się do Zarządu Dróg Miejskich z wnioskiem o remont nawierzchni.



Zdjęcie 1 Przejście dla pieszych przy budynku sądu.

B.1.4. Jedno z miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami znajduje się po drugiej stronie jezdni i dostanie się z niego do budynku sądu wymaga przejścia przez przejście dla pieszych, co może sprawiać trudności w dostępie do budynku sądu użytkownikom wózków, osobom korzystającym z pomocy ortopedycznych oraz rodzicom/opiekunom z dziećmi.

B.1.5. Do najbliższego miejsca postojowego dla osób z niepełnosprawnościami nie przylega z obu stron ciąg pieszy lub dojście, na którym nie wolno parkować. Ciąg pieszy przylega tylko po jednej stronie miejsca parkingowego. Druga strona wychodzi bezpośrednio na jezdnię. Należy zwrócić się do Zarządu Dróg Miejskich z wnioskiem o zmianę układu miejsc parkingowych.

B.2. Wejście do budynku nr 1 – główne wejście do budynku sądu od strony ul. Młyńskiej

Wejście nie jest zasadniczo dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wejście dla osób z niepełnosprawnościami znajduje się na sąsiedniej ulicy.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Szerokość użytkowa biegu schodów (pomiędzy poręczami lub innymi przeszkodami) jest odpowiednia.
- ✓ Szerokość stopni jest odpowiednia.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Drzwi wejściowe otwierają się automatycznie.
- ✓ Drzwi wyposażono w duży, wygodny w obsłudze i skonstrastowany pochwyty (klamkę).

Rekomendacje:

- B.2.1. Jeżeli w budynku znajduje się tylko część wydziałów sądu, należy uzupełnić oznaczenia (tablice z informacjami o wydziałach sądu znajdujących się w budynku) – rekomendowana wysokość montażu: tak aby dolna krawędź tabliczki znajdowała się na wysokości 1,8 - 2,2 m od podłoża.
- B.2.2. Zaleca się montaż systemów fakturowych lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- B.2.3. Co prawda drzwi nie mają progu, ale 3 m przed drzwiami znajduje się próg/stopień o wysokości 15 cm. Zaleca się podjęcie działań w celu usunięcia tej przeszkody.



Zdjęcie 2 Główne wejście do budynku.

- B.2.4. Schody nie zostały wyposażone w obustronne poręcze – zaleca się ich montaż.**
- B.2.5. Szerokość biegu schodów przekracza 4 m, w związku z czym powinny one zostać wyposażone w dodatkową balustradę pośrednią (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 296). Konieczny jest jej montaż.**
- B.2.6. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. w przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.**
- B.2.7. Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,3-1,4 m (pierwszy pas) oraz 0,9-1 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,1-0,3 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,1 m. w ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.**





Zdjęcie 3 Przeszklenia przy głównym wejściu do budynku.

B.3. Wejście do budynku nr 2 – wejście dla OzN od ul. Nowowiejskiego

Wejście jest obsługiwane przez ochronę sądu.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Szerokość pochylni jest wystarczająca.
- ✓ Długość pojedynczego biegu pochylni nie przekracza 9 m.
- ✓ Drzwi wejściowe otwierają się automatycznie.
- ✓ Drzwi wyposażono w duży, wygodny w obsłudze i skonstrastowany pochwyty (klamkę).

Rekomendacje:

B.3.1. Budynek nie został prawidłowo oznaczony. Należy uzupełnić oznaczenia (tablica z nazwą sądu i godłem) - rekomendowana wysokość montażu: tak aby dolna krawędź tabliczki znajdowała się na wysokości 1,8-2,2 m od podłoża.



Zdjęcie 4 Oznakowanie budynku sądu.

- B.3.2.** Jeżeli w budynku znajduje się tylko część wydziałów sądu, należy uzupełnić oznaczenia (tablice z informacjami o wydziałach sądu znajdujących się w budynku) - rekomendowana wysokość montażu: tak aby dolna krawędź tabliczki znajdowała się na wysokości 1,80 - 2,2 m od podłoża.
- B.3.3.** Zaleca się montaż systemów fakturowych lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).
- B.3.4.** Nie zapewniono odpowiedniej przestrzeni manewrowej przed początkiem i za końcem pochylni – nie zostały więc spełnione wymagania prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71). Konieczne jest zapewnienie przestrzeni o wymiarach co najmniej 1,5 x 1,5 m.
- B.3.5.** Pochylnia nie została wyposażona w obustronne elementy (krawężniki lub inne), zapobiegające zsunięciu się kół wózka – nie spełnia wymagań prawa w tym zakresie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, § 71).
- B.3.6.** Początek i koniec biegu pochylni nie został oznaczony za pomocą zmiennej faktury i kontrastu kolorystycznego. Należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pochylni.
- B.3.7.** Drzwi wejściowe mają nieodpowiednie wymiary, co może stanowić barierę dla użytkowników wózków i osób korzystających z pomocy ortopedycznych lub psa asystującego. Drzwi wejściowe powinny mieć w świetle ościeżnicy co najmniej 0,9 m szerokości i 2 m wysokości, a wysokość progu nie powinna przekraczać 2 cm.
- B.3.8.** Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób



z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skonstrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,3-1,4 m (pierwszy pas) oraz 0,9-1 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,1-0,3 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,1 m. w ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.



Zdjęcie 5 Brak oznakowania przeszkleń w budynku sądu.

B.4. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ W budynku znajduje się Biuro Obsługi Interesanta (BOI)/punkt informacyjny.
- ✓ BOI/punkt informacyjny jest zlokalizowany w pobliżu wejścia.
- ✓ Lada BOI/punktu informacyjnego na odcinku przynajmniej 0,9 m jest obniżona do wysokości max. 0,8 m.
- ✓ Osoba w BOI/punkcie informacyjnym jest widoczna zarówno dla osoby stojącej i siedzącej.
- ✓ Informacje zamieszczone na wokandach elektronicznych przewijają się w tempie nie szybszym niż 10 sekund na stronę.
- ✓ Informacje (umieszczone na panelach elektronicznych, gablotach, tabliczkach itp.) umieszczone w przestrzeni budynku są czytelne (bezseryfowa czcionka, min. 3 mm. wysokości znaków, odpowiednie skonstrastowanie).
- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia światła dziennego jak i sztucznego.
- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.
- ✓ Istnieje czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.

Rekomendacje:

- B.4.1.** Recepcja nie została wyróżniona przez elementy architektury/kontrast kolorystyczny, przez co może być trudna do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie jej z tła lub zastosowanie innych rozwiązań architektonicznych.
- B.4.2.** Dojście do punktu informacji nie zostało oznaczone fakturowo. w miarę możliwości (wymiana posadzki) zaleca się uzupełnienie oznaczeń zgodnie z systemem FON (ang. TWSIs – Tactile Walking Surface Indicators na podstawie normy ISO 21542:2011).
- B.4.3.** Punkt informacyjny nie został wyposażony w pętle indukcyjną. Rekomenduje się montaż pętli i prawidłowe oznaczenie jej znakiem graficznym.
- B.4.4.** Wokandy nie są dobrze widoczne z perspektywy osoby siedzącej na wózku. Rekomenduje się zmianę wysokości montażu wokand (montaż w przedziale 1,2-1,6 m) oraz zastosowanie materiałów nie odbijających światła.
- B.4.5.** Informacje na wokandach są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3 mm (małe litery), a w przypadku wokand elektronicznych dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.
- B.4.6.** w budynku brak czytelnych oznaczeń pięter. Należy uzupełnić oznaczenia, pamiętając o odpowiednim skontrastowaniu ich w stosunku do ściany i umieszczeniu w miejscu widocznym zarówno z klatki schodowej jak i z windy.
- B.4.7.** w budynku nie zastosowano piktogramów z podstawowymi funkcjami i wskazaniem drogi do najważniejszych pomieszczeń. Zaleca się umieszczenie w holach przynajmniej

piktogramów kierujących do WC i Informacji, ale nie więcej niż 5 piktogramów na raz łącznie ze strzałką kierunkową.

B.4.8. Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego.

Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.

B.4.9. Miejsce gdzie dostępny jest tłumacz na język migowy nie zostało poprawnie oznaczone - należy uzupełnić oznaczenia.

B.4.10. Instytucja nie oferuje dostępu do tłumacza PJM przez wideokonferencję. Zaleca się przynajmniej wykupienie usługi tłumaczenia online.

B.4.11. W budynku nie ma sal rozpraw wyposażonych w pętle induktofoniczną - zaleca się wyposażenie chociaż jednej sali w takie urządzenie.

B.4.12. Słowne komunikaty alarmowe nie są automatycznie przekazywane przez system pętli induktofonicznej. Należy wprowadzić taką funkcjonalność.

B.4.13. W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille'a – zaleca się ich uzupełnienie.

B.4.14. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego – zaleca się jego uzupełnienie.

B.4.15. W budynku brak rozwiązań zapewniających możliwość ewakuacji osób, które nie mogą biegać po schodach (komplet materacy, wózków ewakuacyjnych). Zaleca się wyposażenie budynku w sprzęt do ewakuacji.



B.5. Dostępność toalet: Na i piętrze, jedyna toaleta dla OzN.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami została oznaczona za pomocą odpowiedniego piktogramu.
- ✓ Toaleta dla osób z niepełnosprawnościami jest łatwa do odnalezienia, nie ma konieczności zastosowania dodatkowych oznaczeń kierunkowych.
- ✓ Toaleta oznaczona jako dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych posiada powierzchnię manewrową o minimalnych wymiarach 1,5 m x 1,5 m.
- ✓ Toaleta ma wystarczającą przestrzeń transferu (0,9 m wolnej przestrzeni przynajmniej z jednej strony miski ustępowej).
- ✓ Toaleta wyposażona jest w baterię umywalkową automatyczną lub z przedłużonym uchwytem.
- ✓ Toaleta wyposażona jest w baterię umywalkową z przedłużoną wylewką.

Rekomendacje:

B.5.1. z korytarza widać, gdzie można znaleźć toaletę dla osób z niepełnosprawnościami, jednak nie prowadziły tam żadne znaki czy piktogramy, jedynie piktogram na drzwiach. Zaleca się umieszczenie dodatkowych oznaczeń informujących o lokalizacji toalety.

B.5.2. Część podajników znajduje się zbyt wysoko. Konieczne jest obniżenie wysokości montażu podajników/włączników i umieszczenie ich na wysokości w przedziale 0,8-1,1 m.

B.5.3. Konieczne jest wyposażenie miski ustępowej w obustronne pochwyty. Pochwyty bezpieczeństwa przy misce ustępowej powinny być montowane na wysokości 0,75-0,8 m od poziomu posadzki. Zaleca się, aby pochwyty miały długość większą o 0,1-0,25 m od

głębokości miski ustępowej. Dopuszczalne są poręcze stałe lub ruchome, poziome, pionowe i poziomo-pionowe. w przypadku ograniczonej powierzchni manewrowej zaleca się stosowanie uchwytów ruchomych w pionie. Dopuszczalne jest stosowanie uchwytów o karbowanej/pofalowanej powierzchni, które zwiększają pewność uchwytu. Zalecana średnica pochwytów: 20-35 mm.

B.5.4. Pochwyty przy misce ustępowej nie zostały zamontowane prawidłowo. Konieczny jest ich montaż na wysokości w przedziale 0,75-0,85 m powyżej poziomu posadzki.

B.5.5. w toalecie brak instalacji alarmowej. Koniecznie należy wyposażyć ją w prawidłowo zaprojektowaną i wykonaną instalację alarmową. Przycisk lub linka wzywania pomocy powinna znajdować się na maksymalnej wysokości 0,4 m od poziomu posadzki. Linka/przycisk powinny aktywować alarm na zewnątrz toalety oraz w pomieszczeniu obsługi (jeśli takie znajduje się w budynku). Uruchamianie urządzeń alarmowych nie może wymagać siły przekraczającej 30 N. Urządzenie służące do wzywania pomocy powinno wyróżniać się kolorystycznie z tła oraz spośród innych urządzeń, znajdujących się w toalecie. Należy również zapewnić przycisk dezaktywujący alarm – znajdujący się na wysokości w przedziale 0,8-1,1 m powyżej podłogi.

B.6. Schody nr 1 – schody naprzeciwko wejścia głównego do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m).
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

- B.6.1. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skonstrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. w przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- B.6.2. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. Należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- B.6.3. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,1 m) oraz dodatkowej (0,75 m).



Zdjęcie 6 Schody naprzeciwko wejścia głównego do budynku.

B.7.Schody nr 2 – schody w tylnej części budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m).
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

- B.7.1. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skonstrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. w przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.
- B.7.2. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.
- B.7.3. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,1 m) oraz dodatkowej (0,75 m).



Zdjęcie 7 Schody w tylnej części budynku sądu.

B.8. Schody nr 3 – schody w środkowej części budynku, naprzeciwko wejścia dla OzN

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m).
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

B.8.1. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. w przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.

B.8.2. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.

B.8.3. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,1 m) oraz dodatkowej (0,75 m).



Zdjęcie 8 schody w środkowej części budynku, naprzeciwko wejścia dla osób z niepełnosprawnościami.

B.9. Windy – winda w tylnej części budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek wyposażony jest w windę.
- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.

- ✓ Drzwi windy wyposażone są w system zatrzymujący ich zamykanie jeżeli jakikolwiek przedmiot lub osoba przeszkodzą w ich zamknięciu.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.

Rekomendacje:

- B.9.1. Zewnętrzny panel sterujący (tablica przyzywowa) znajduje się na nieodpowiedniej wysokości – konieczna jest zmiana jego wysokości i montaż w przedziale 0,8-1,1 m.
- B.9.2. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji świetlnej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).
- B.9.3. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej/głosowej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).
- B.9.4. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej/głosowej, informującej o otwieraniu się drzwi.
- B.9.5. Wewnętrzny panel sterujący został zamontowany w złym miejscu. w miarę możliwości zaleca się jego przesunięcie w taki sposób, by znajdował się on w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od naroża kabiny, na wysokości w przedziale 0,8-1,2 m od podłoża.
- B.9.6. Przyciski wewnętrznego panelu sterowania nie zostały wyposażone w oznaczenia wypukłe/brajlowskie – zaleca się ich uzupełnienie.
- B.9.7. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza – zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.

B.9.8. w kabinie windy nie jest umieszczony wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji wizualnej powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy.

B.9.9. Przycisk kondygnacji „zero” nie jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo. Zaleca się uzupełnienie oznaczeń.

B.9.10. Drzwi do kabiny dźwigu otwierają i zamykają się manualnie – w miarę możliwości (wymiana/remont dźwigu) zaleca się ich wymianę na drzwi automatyczne, z systemem zatrzymującym zamykanie, opartym na czujnikach.

B.9.11. W kabinie brak poręczy – konieczny jest montaż przynajmniej na wysokości 0,9 m powyżej podłogi kabiny.

B.9.12. W kabinie nie zamontowano lustra. Zaleca się jego montaż – na ścianie naprzeciwko drzwi, od wysokości 0,4 m powyżej poziomu posadzki do poziomu ok. 2 m.

B.9.13. Drzwi do kabiny są zbyt wąskie – w miarę możliwości (remont/modernizacja/wymiana dźwigu) zaleca się ich powiększenie do szerokości co najmniej 0,9 m.

B.10. Windy – winda naprzeciwko wejścia dla OzN

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwległą ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący, wysokość zewnętrznego panelu sterującego na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją świetlną przyjazdu windy na piętro.

- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ W kabinie windy powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy umieszczony jest wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy.
- ✓ Drzwi windy otwierają się i zamykają automatycznie.
- ✓ Drzwi windy wyposażone są w system zatrzymujący ich zamykanie jeżeli jakkolwiek przedmiot lub osoba przeszkodzi w ich zamknięciu.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ W kabinie znajduje się przynajmniej jedna poręcz na wysokości 0,9 m.
- ✓ Drzwi windy mają szerokość co najmniej 0,9 m.

Rekomendacje:

B.10.1. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej/głosowej przyjazdu (która winda przyjechała i w którą zmierza stronę).

B.10.2. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej/głosowej, informującej o otwieraniu się drzwi.

B.10.3. Wewnętrzny panel sterujący został zamontowany w złym miejscu. w miarę możliwości zaleca się jego przesunięcie w taki sposób, by znajdował się on w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od naroża kabiny, na wysokości w przedziale 0,8-1,2 m od podłoża.

B.10.4. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza – zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.

B.10.5. Przycisk kondygnacji „zero” nie jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo.

Zaleca się uzupełnienie oznaczeń.

B.10.6. W kabinie nie zamontowano lustra. Zaleca się jest jego montaż – na ścianie

naprzeciwko drzwi, od wysokości 0,4 m powyżej poziomu posadzki do poziomu ok. 2 m.

B.11. Korytarz – korytarz przy wejściu głównym (parter)

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Wszystkie stanowiska obsługujące petentów są dostępne dla osób m.in. poruszających się na wózkach.

Rekomendacje:

- B.11.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.
- B.11.2. Konieczne jest usunięcie nieprzymocowanych wycieraczek/dywanów, znajdujących się w budynku lub przymocowanie ich do podłoża. Nieprzymocowane wycieraczki i dywany mogą utrudniać poruszanie się użytkownikom wózków oraz stanowić niebezpieczeństwo dla osób mających problemy w poruszaniu się i używających pomocy ortopedycznych (lasek, kul, balkoników), powodując możliwość potknięcia się i upadku.



Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny





Zdjęcie 9 Korytarz przy wejściu głównym (parter).

B.11.3. Oświetlenie światłem sztucznym połączonych ze sobą pomieszczeń wykazuje różnice natężenia, które mogą wywoływać zjawisko olśnienia przy przejściu między tymi pomieszczeniami. Zaleca się zmianę oświetlenia w taki sposób, by nie mogło ono powodować zjawiska olśnienia z powodu różnic natężenia.



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



B.12. Korytarz – korytarze na i i II piętrze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstruowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.

Rekomendacje:

B.12.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.

B.12.2. W ramach jednej kondygnacji pojawiają się zmiany poziomów lub pojedyncze stopnie, których nie można pokonać na wózku. Zaleca się montaż rozwiązań pozwalających na pokonanie różnic poziomów (podnośnik pionowy lub pochylnia).

B.12.3. Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).

B.12.4. Oświetlenie światłem sztucznym połączonych ze sobą pomieszczeń wykazuje różnice natężenia, które mogą wywoływać zjawisko olśnienia przy przejściu między tymi pomieszczeniami. Zaleca się zmianę oświetlenia w taki sposób, by nie mogło ono powodować zjawiska olśnienia z powodu różnic natężenia.

B.13. Korytarz – korytarz na III piętrze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki są skonstruowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.13.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.



Zdjęcie 10 Korytarz na III piętrze budynku sądu.

B.13.2. Klamki drzwi wewnętrznych nie są wygodne w obsłudze – mogą powodować trudności w użytkowaniu, szczególnie wśród osób o słabszym chwycie lub trudnościach w czynnościach manipulacyjnych. Rekomenduje się ich wymianę na duży, wygodny pochwyt, skontrastowany kolorystycznie w stosunku do barwy drzwi (łatwy do zauważenia przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i mające problemy z koncentracją).

B.13.3. Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających

problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,3-1,4 m (pierwszy pas) oraz 0,9-1 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokość 0,1 - 0,3 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,1 m. w ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

B.14. Korytarz – korytarz od wejścia dla OzN

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Klamki są skonstrastowane w stosunku do koloru drzwi.
- ✓ Framugi drzwi oraz drzwi są w kolorze kontrastowym do koloru ściany, w której się znajdują.

Rekomendacje:

B.14.1. Podłoga nie została wykonana z materiałów antypoślizgowych, zastosowane rozwiązania mogą powodować niebezpieczeństwo dla użytkowników. Zalecana jest wymiana materiału wykończeniowego posadzki.

B.14.2. Wysokość progu drzwi wewnętrznych jest zbyt duża. Konieczne jest jego obniżenie do wysokości nieprzekraczającej 20 mm (optymalnie – do 10 mm).



Zdjęcie 11 Progi wewnętrzne w budynku sądu.

B.14.3. Pomieszczenia powinny być zaaranżowane w sposób bardziej przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.

B.14.4. Oświetlenie światłem sztucznym połączonych ze sobą pomieszczeń wykazuje różnice natężenia, które mogą wywoływać zjawisko olśnienia przy przejściu między tymi

pomieszczeniami. Zaleca się zmianę oświetlenia w taki sposób, by nie mogło ono powodować zjawiska olśnienia z powodu różnic natężenia.

B.14.5. Rekomenduje się obniżenie lady stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,8 m na długości co najmniej 0,9 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

